

molt antics
 fèrrils

NEOLÍTIC

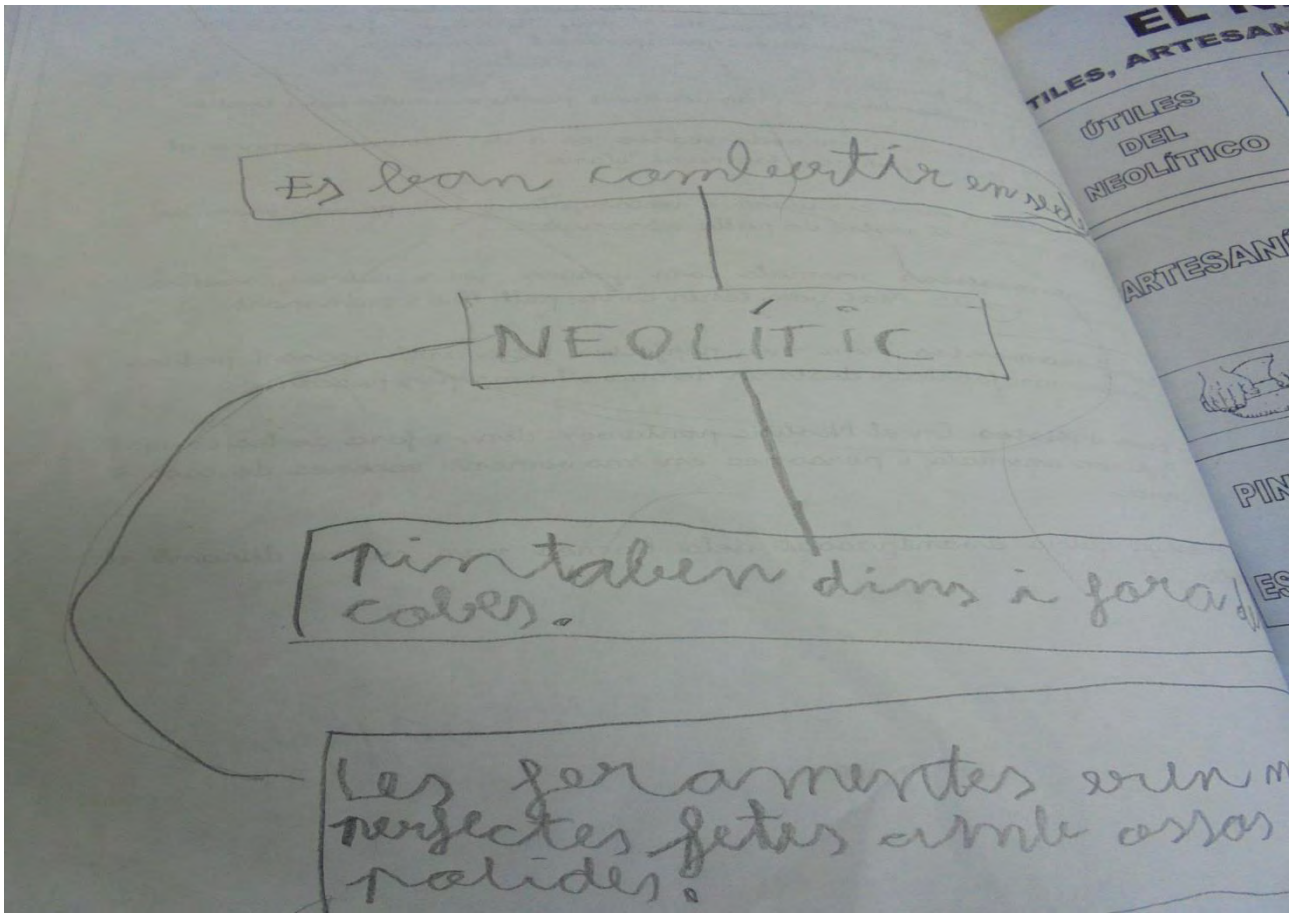
El Neolític és la segona etapa de la Prehistòria, també anomenada Edat de la Pedra Polida. Abarca de l'any 5000 al 2500 a.C. aproximadament, moment en que apareix l'home modern.

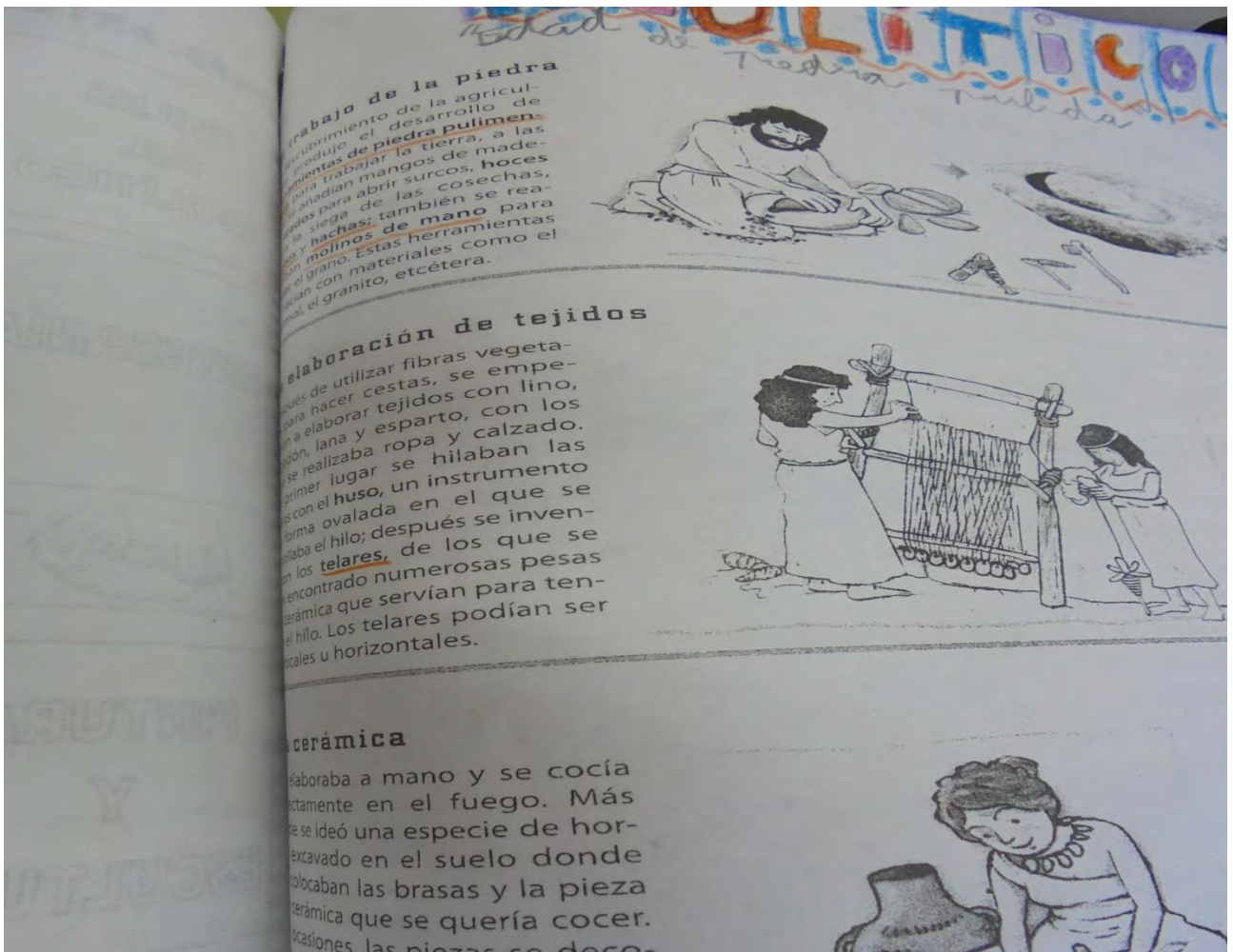
Com vivien els homes:

- Van fer invents com l'agricultura, pastures, ceràmica, etc.
- Es van convertir en sedentaris, es van fer cases, molins, mateix bloc, en poblats, fent molins, etc.
- Les cabanes eren circulars i rectangulars. Les parets eren de fang i palla i el sostre de palla i branques.
- Van domesticar animals com ovelles, vaca, cabra, cavalls i camells. Així van tenir carn, pell, llet i transport.
- Les ferramentes eren més perfectes, fetes amb pedra i pedres polides, van fabricar destrals de més i homes per pasturar.
- Eren artistes. En el Neolític pintaven dins i fora de les coves. Pintaven animals i persones en moviment, escenes de caça i dances.

Investiga quins avantpassats dels homes van viure durant el Neolític.

El home sapiens sapiens

van descriure la
agricultura, fien
fien cabanes.

El neolític era la
etapa de la prehistòria

ETAPES

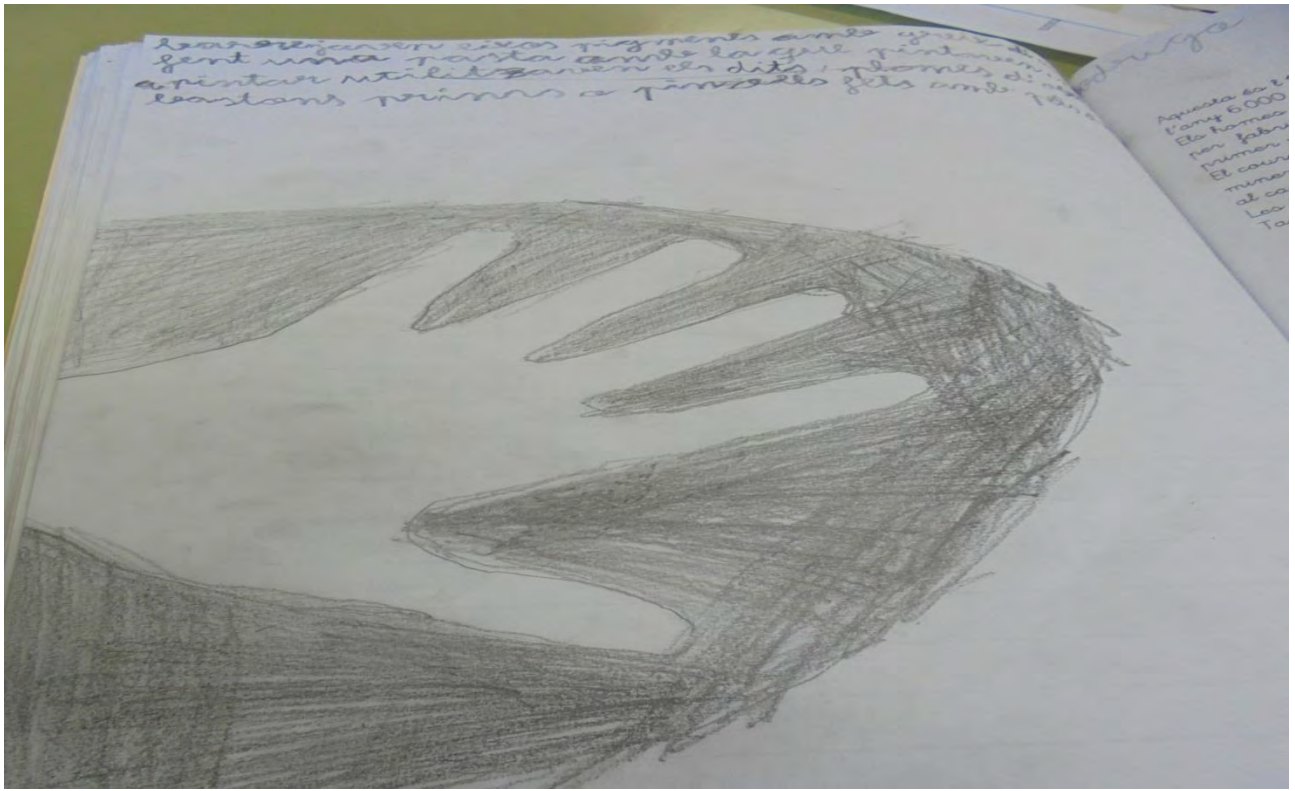
Les primeres obres d'art van ser
realitzades fa 30.000 anys durant
l'última glaciació.

Els homes del Paleolític pintaven a les
parets i sostres de les coves. Representaven
animals que, normalment, eren
els animals que anaven a caçar.

Les pintures més importants es
troben a Altamira (Espanya) i
Lascaux (França).

Durant el Neolític les pintures o gravats
tant a l'interior com a l'exterior de
les coves. Les figures ja tenen forma
representen exemes de caca i de

Una de les més importants
a la Valltorta (Castelló).
Aquests fien els colors
del natural; el roig

EDAT DELS METALLS

Aquesta és l'última etapa de la Prehistòria. Es situa aproximadament, entre l'any 6.000 o 4.000 a.C. Segons la zona estudiada.

Els homes necessiten un material més fort i resistent que la pedra i els ossos per fabricar les seues ferramentes i armes, aquest material és el metall.

El coure van utilitzar el coure, després el bronze i per últim el ferro.

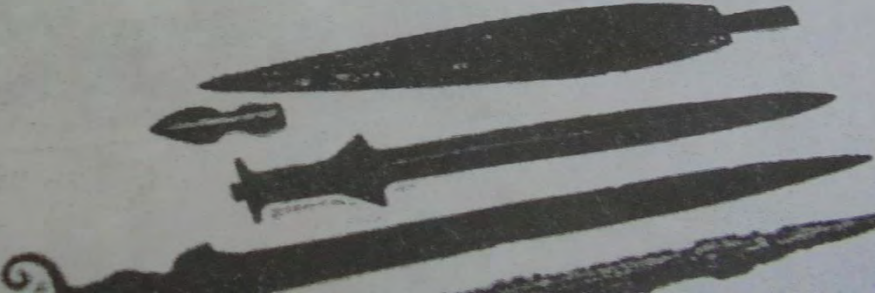
El coure era fàcil de trobar a la superfície de la terra, juntament amb altres minerals. Es pensa que en algun moment deuen observar, casualment, com al coure al foc, el resultat era un material més dur.

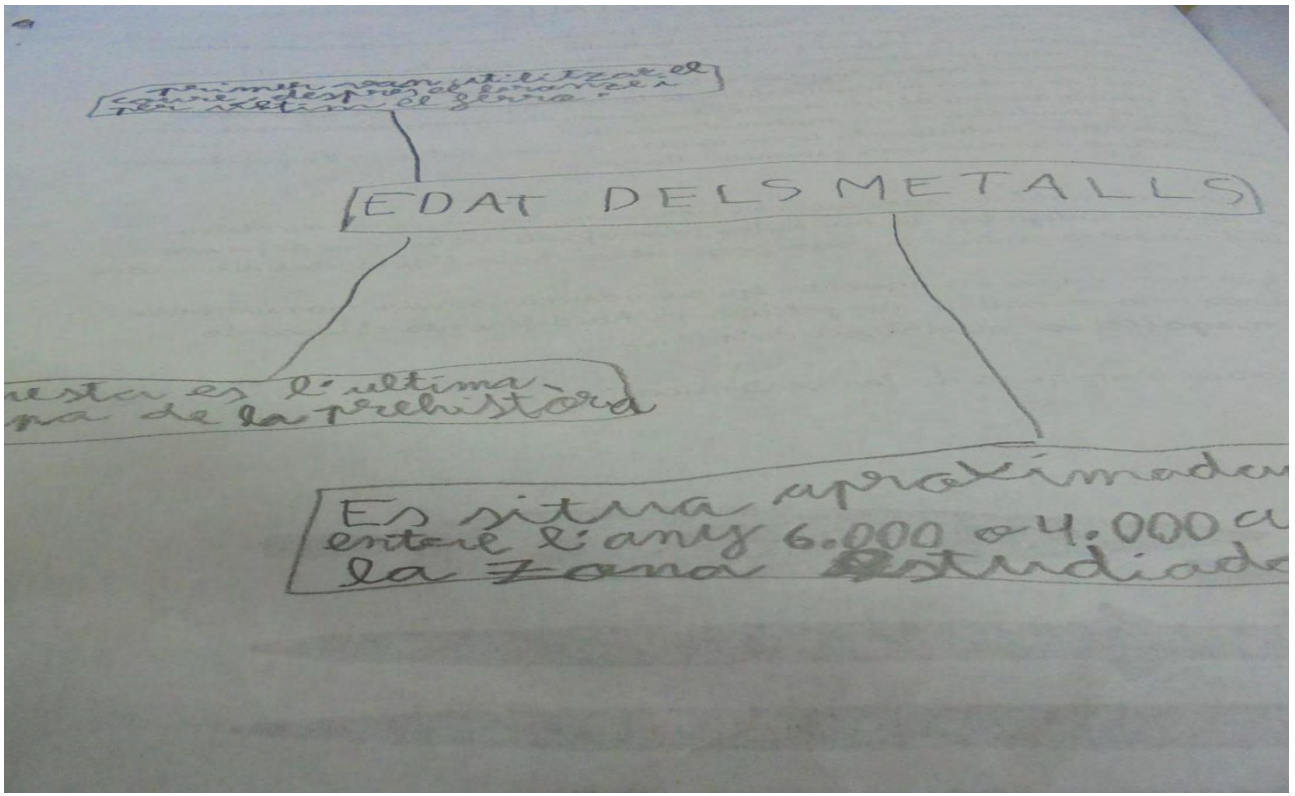
Les ferramentes per a treballar la terra ajuden a desenvolupar l'agricultura. També feien collars i armes com espases i llances.

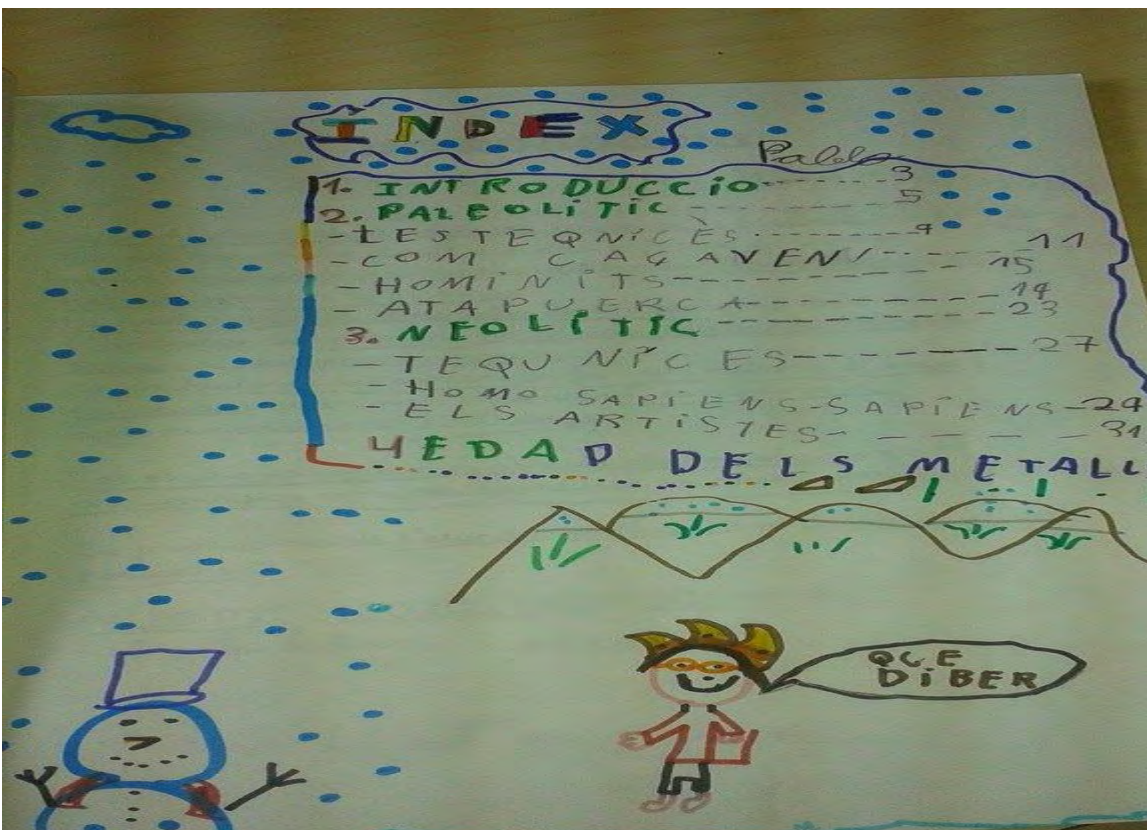
En aquesta època els poblats van créixer i es van convertir en petites ciutats, que estaven rodejades de muralles per a facilitar la seua defensa. Els habitants d'aquestes ciutats es van organitzar baix l'autoritat d'un cap.

Les persones que van viure en aquesta època van construir monuments amb grans pedres anomenades megalítics. Hi ha diferents classes de **monuments megalítics**: menhirs i dolmens.

Van aparèixer noves tècniques de fer ceràmica.

INTRODUCCIÓ

és el temps el temps que

La prehistòria és la primera etapa de la història, no hi ha cap document escrit que ens informi de com es vivia, quines eines utilitzaven, es considera el període previ a la història.

La prehistòria és el període de temps comprès entre l'aparició dels primers homínids fins que hi ha constància de documents escrits.

La prehistòria va començar fa 4 milions d'anys i va acabar quan van inventar l'escriptura fa aproximadament, 3.300 anys.

Tot el que es coneix es gràcies als descobriments arqueològics com fòssils, pintures en coves, restes...

La prehistòria és l'etapa més llarga i es divideix en tres períodes:

PALEOLÍTIC, NEOLÍTIC, I EDAT DELS METALLS

- Llegir la lectura i subcallel el mer imper

- Darere del gull un esquema.

2.1 PREHISTÒRIA

- Primera etapa de la història.

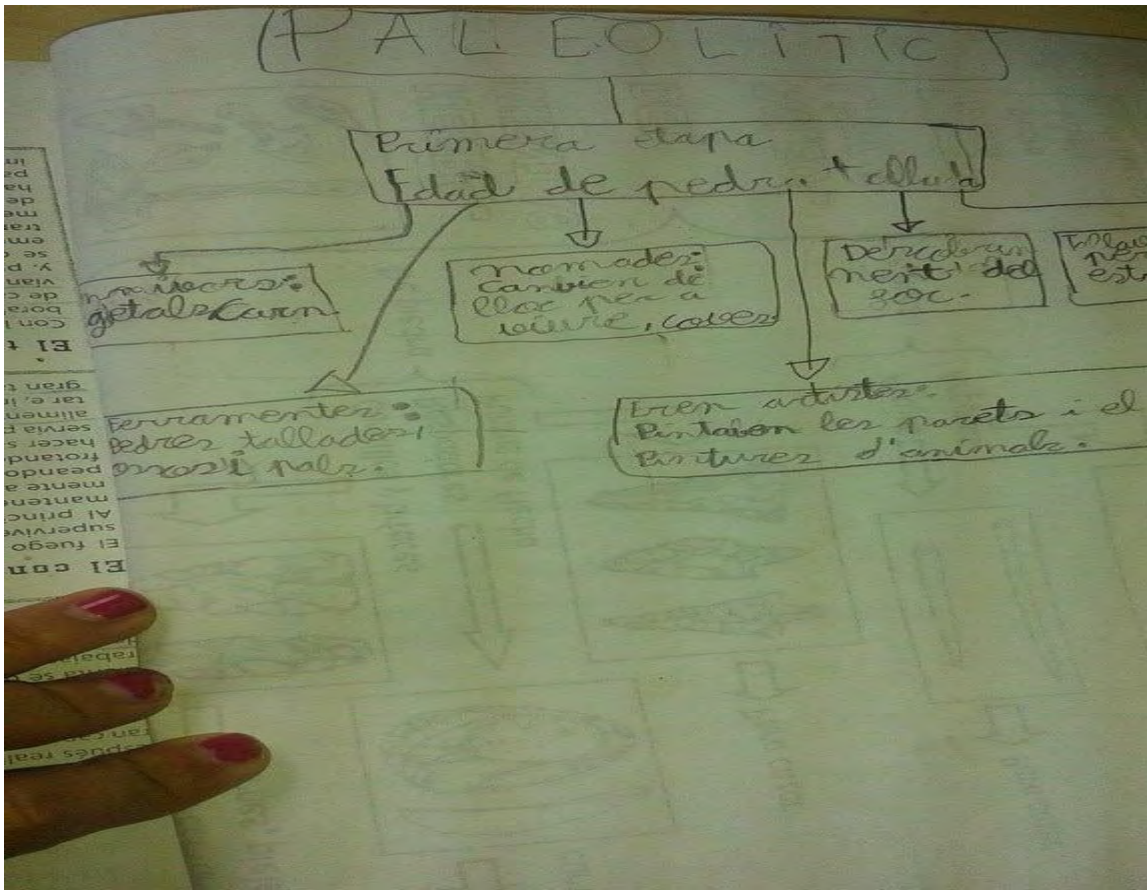
- Aparició dels primers homínids.

- Va començar fa 4 milions d'anys.

- Va acabar quan van inventar l'escriptura.

- Descobriments arqueològics: fòssils, pintures en coves.

- Tres períodes: PALEOLÍTIC, NEOLÍTIC, I EDAT DELS METALLS.

PALEOLÍTIC

El Paleolític és la primera etapa de la prehistòria, també es coneix com "Edat de Pedra Tallada".
El Paleolític comença 2,5 milions d'anys a.C. i acaba 10.000 anys a.C.

Com vivien:

- Per poder menjar pescaven, recollien fruites i caçaven.
- Eren **omnívora**, es a dir, menjaven carn i vegetals.
- Eren **nòmades**, vol dir que canviaven de lloc per viure. Vivien en **coves** o cavernes naturals a l'hivern i a prop del riu o en refugis fets amb branques a l'estiu.
- Van descobrir el **foc**. El van utilitzar per cuinar, escalfar-se, espantar els animals i il·luminar.
- **Tallaven pedra** per fabricar nous estris. Al principi del paleolític les eines eren simples, més tard es van fer més especialitzades.
- **Ferramentes** fetes a base de pedres tallades, ossos i pals.
- **Eren artistes**: pintaven les parets i el sostre de les coves. Pintaven animals quietes.

Estudiar

COM CAÇAVEN

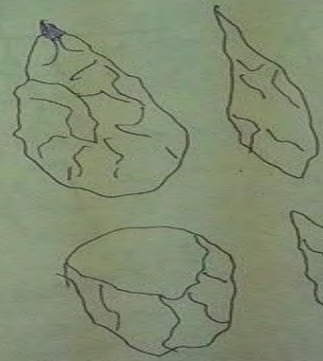
La caça en la prehistòria necessitava d'habilitats especials:
coneixement del terreny,
coneixement dels animals que hi vivien,
col·laboració en grup.
Aquestes són algunes de les seues tècniques:

- Llançar les llances.
- Despenyar animals. El grup asustava els animals i caien per un precipici.
- Posar trampes, en forma de xarxes, fones, corrals. Persequien els animals i els dirigien cap a la trampa per caçar-los.
- Construir arcs que els permet llançar les fletxes de més lluny.

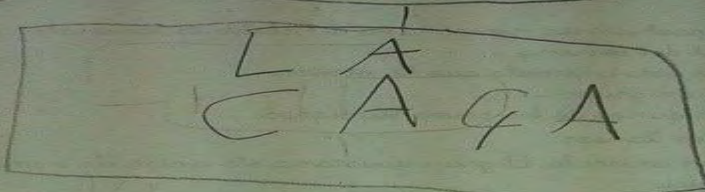
Ferramentes:

Paleolític: Ferramentes fetes amb pedres tallades, ossos i pals.

Neolític: Ferramentes més perfectes elaborades amb pedres i ossos pulits.

ESQUEMA

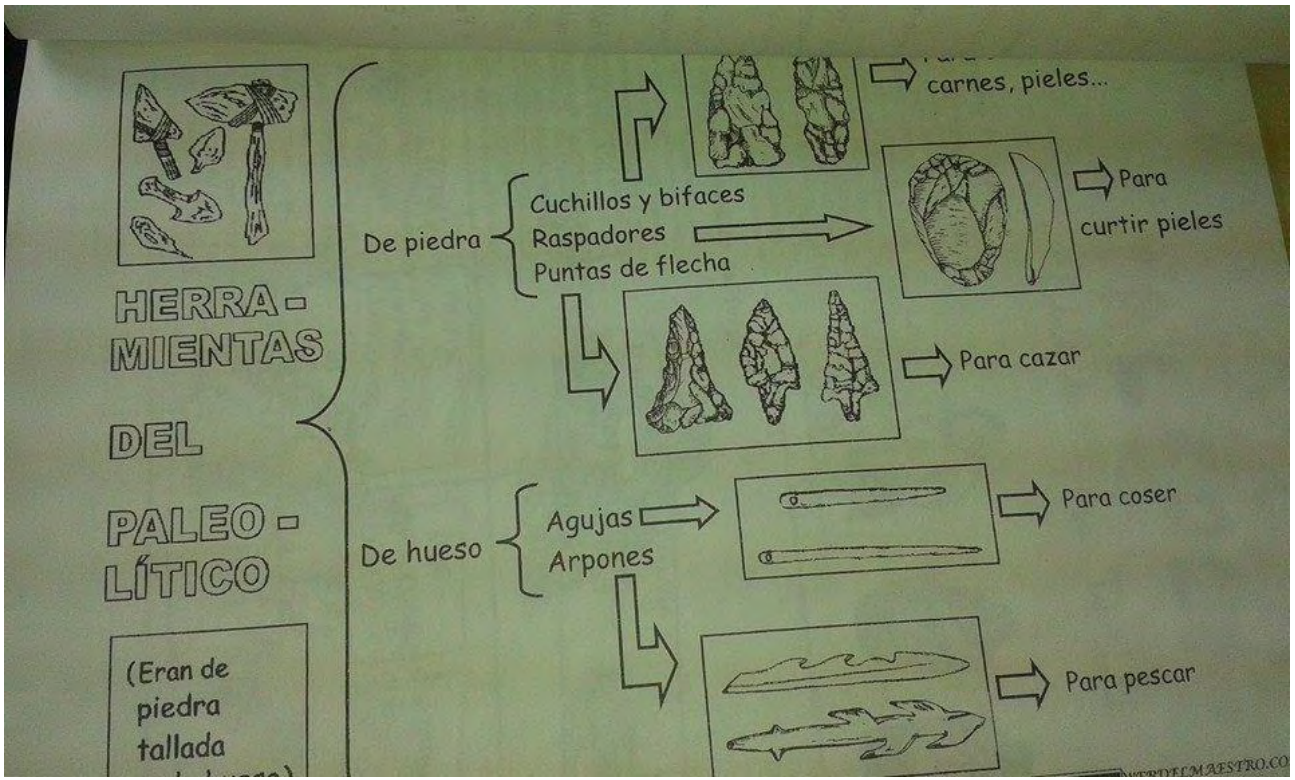
- 1- Conèixer el terreny.
- 2- Conèixer els animals.
- 3- Treballar en grup.

TECNÍQUES

- 1- Llançar les llances.
- 2- Despenyar els animals.
- 3- Posar trampes i construir arcs.

FERRAMENTES ?

P. → fetes en pedres.

29/2/15

PALEOLÍTICO

"Edad de Piedra Tallada"

Uso de la piedra

Los homínidos utilizaban la piedra para golpear y cavar. Se utilizaban útiles de piedra: picos, machos, etc. de tallar un tosco filo en la punta de una piedra, golpeando una con otra, hasta obtener un filo cortante. Esta herramienta se utilizaba para cortar la carne, la madera, etc. Las piezas de la piedra (lascas) se utilizaban como cuchillos para cortar las pieles de los animales.

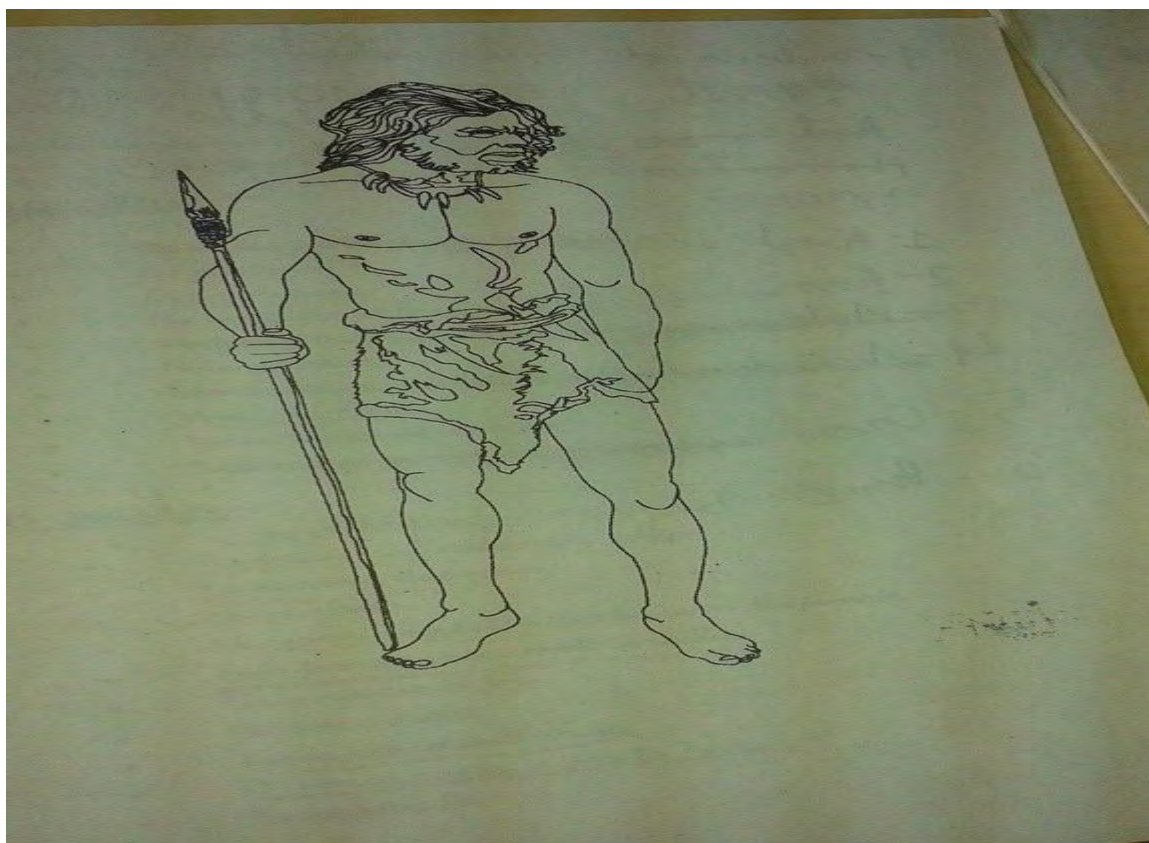
Control y obtención del fuego

El fuego es indispensable para la supervivencia de los seres humanos. Los homínidos no solo eran capaces de utilizar el fuego, sino que aprendieron a producirlo golpeando la piedra contra otra o un palo contra otro hasta producir una chispa. El fuego les permitió obtener luz y calor, cocinar los alimentos, secar las pieles y ahuyentar a los animales salvajes, acorralar a animales de caza para cazarlos después.

Cuidado de las pieles

Las pieles de los animales se elaboraban para hacerlos más elásticos, calzados, cubiertas para bolsos, correas, etc. Se utilizaban las pieles para dormir sobre ellas. Los grupos humanos utilizaban con frecuencia las pieles como recipientes para almacenar alimentos, agua, plantas, etcétera. El cuidado de las pieles era muy importante: se engrasaban a menudo para mantener su flexibilidad e elasticidad.

- La casa on la
 - coneixem
 - coneixem
 - col·laborem
 Aquelles
 • La
 • De
- ① caminaven drets.
 - ② - Tenien el cervell més petit.
 - ③ - Van descobrir el foc.
 - ④ - Utilitzaven permentes molt cames
 - ⑤ - No sabien que era la roqueria.
 - ⑥ - Tallaven la pedra per fer dot
 - ⑦ - Utilitzaven el foc per tallar i caldarre.
 - ⑧ - És la primera etapa de la història.
 - ⑨ - Utilitzaven les pedres d'aire per vertir i per solats.

- Diferença
- iguals

HOMÍNIDS

Els homes i les dones hem evolucionat al llarg de milions d' anys. Aquests són una mostra dels homínids que van existir:

AUSTRALOPITECUS:

- ~~Va viure fa 4 milions d'anys.~~
- No parlava.
- Era nòmada.
- No coneixia el foc.
- ~~No feia ferramentes, sols utilitzava el que trobava.~~
- No era artista.
- Caminava dempeus, però el cos estava encorbat.
- Vivia en Àfrica.
- Tenia el cervell menut.
- ~~Sols menjava vegetals que trobava.~~

HOMO HABILIS:

- Va viure fa 2 milions d'anys.
- Caminava dempeus.
- No parlava.
- Menjava vegetals i també carn d'animals.
- Feia ferramentes molt sencilles.
- No coneixia el foc.
- No era artista.
- Tenia un cervell mitjà.
- D'Àfrica passa a tota la Terra.
- Era nòmada.

Exercici la diferència entre australopitecus i homo habilis

Australopitecus

- Va existir fa 4 milions d'anys.
- No feia ferramentes.
- Menjava vegetals.
- Caminava encorbat.
- cervell xicotet.
- Vivia en Àfrica.

Homo

- Va existir fa milions d'anys.
- Feia ferramentes molt sencilles.
- Menjava vegetals i carn.
- Caminava dempeus.
- Cervell mitjà.
- Vivia a tota la Terra.

HOMO ERECTUS:

- iguals
- diferents

20/2/15/

- Va viure fa 1.5 milions d'anys.
- Durant molt de temps es va pensar que era el primer homínid en caminar dret.
- Vivien en coves i eren caçadors.
- Feia ferramentes conegudes com bifaces, perquè es tallaven per les dos cares.
- És el primer homínid que coneix el foc.

HOMO ANTECESSOR:

Va viure fa aproximadament 800.000 anys. S'han trobat restes de la seua a vida a Atapuerca, en Burgos.
Les seues ferramentes eren pedres de gran tamany, estaven afilades i les utilitzava per a tallar carn, tallar branques...

NEANDERTAL :

- Va viure fa 150.000 anys, aproximadament.
- Era gran caçador.
- No parlava.
- Menjava vegetals i carn.
- Coneixia el foc, però encara no sabia fer-lo.
- Feia ferramentes molt més perfectes.
- No era artista.
- Tenia un cervell gran.
- Va viure una època amb molt de fred i va fer vestits amb pell.
- Vivia en Europa i Àsia.

HOMO SAPIENS SAPIENS:

- També el coneixem com "home de Cromanyó".
- Va viure fa 40.000 anys.
- Feia ferramentes molt precises, destrals, burils, hams, fletxes...
- És el primer homínid que parla.
- Té el crani més gran i és més intel·ligent.
- Sabia encendre foc.
- Era artista: dibuixa animals que caça/els animals estan...
- Soterrava els morts.

Els grups de persones que vivien a mateixa cova formaven el "CLAN" i s'unien diversos clans es formaven...

ATAPUERCA

HOMO ANTECESSOR
(reconstrucció): va ser la primera espècie humana que va poblar Europa.

Vista en secció del jaciment de la Gran Dolina

Jaciments de la Serra d'Atapuerca

* * * Escriviu lo que sapieu de les excavacions d'Atapuerca.

A Burgos es troba la serra d'Atapuerca. Ben explicat i ben trobar sòls prehistòrics allà va passar el tren. Són trobat més de 7.000 hores de Perro més d'animals. El sòl més important es una ma

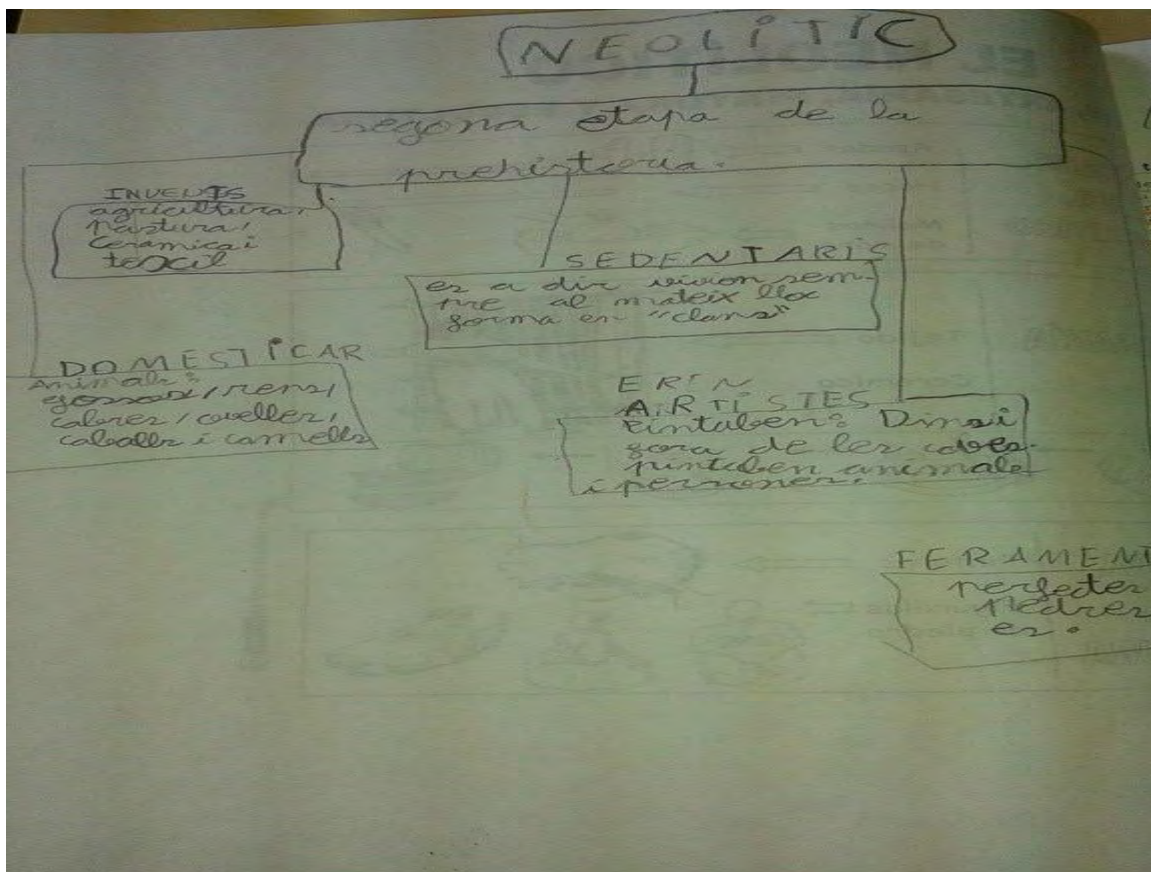
NEOLÍTIC

Neolític és la segona etapa de la Prehistòria, també es coneix com a "Edat de Pedra Polida". Abarca de l'any 10.000 a.C. fins al 3300, aproximadament, moment en que apareix l'escriptura.

com vivien els homes:

- Van fer **invents** com l'agricultura, pastura, ceràmica i textils.
- Es van convertir en **sedentaris**, es a dir, vivien sempre al mateix lloc, en poblats, formant "clans".
- Les cabanes eren circulars i rectangulars. Les parets eren de fang i palla i el sostre de palla i branques.
- Van **domesticar** animals com gossos, rens, cabres, ovelles, cavalls i camells. Així van tenir carn, pell, llet i transport.
- Les **ferramentes** eren més perfectes, fetes amb ossos i pedra polides, van fabricar destrals de mà i hams per pescar.
- Eren **artistes**. En el Neolític pintaven dins i fora de les coves. Pintaven animals i persones en moviment: escenes de caça i dances.

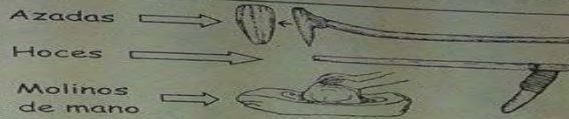
Investiga quins avantpassats dels homes van viure durant el Neolític. **Homo sapiens sapiens**

EL NEOLÍTICO

ÚTILES, ARTESANÍA, PINTURA Y ESCULTURA

ÚTILES DEL NEOLÍTICO

ARTESANÍA

PINTURA Y ESCULTURA

El trabajo de la piedra

El descubrimiento de la agricultura produjo el desarrollo de herramientas de piedra pulimentada para trabajar la tierra, a las que se añadían mangos de madera para abrir surcos, hoces para la siega de las cosechas, azadas y hachas; también se realizaban molinos de mano para moler el grano. Estas herramientas se hacían con materiales como el mármol, el granito, etcétera.

La elaboración de tejidos

Después de utilizar fibras vegetales para hacer cestas, se empezaron a elaborar tejidos con lino, algodón, lana y esparto y calzado. En primer lugar se hilaban las fibras con el huso, un instrumento de forma ovalada en el que se enrollaba el hilo; después se inventaron los telares, de los que se han encontrado numerosas pesas para el hilo. Los telares podían ser verticales u horizontales.

La cerámica

Se elaboraba a mano y se cocía directamente en el fuego. Más tarde se ideó una especie de horno excavado en el suelo donde se colocaban las brasas y la pieza de cerámica que se quería cocer. En ocasiones, las piezas se decoraban con incisiones o relieves realizados con un punzón, o se pintaban después de cocerlas. La cerámica permitió fabricar recipientes impermeables en los que almacenar y transportar productos líquidos y alimentos.

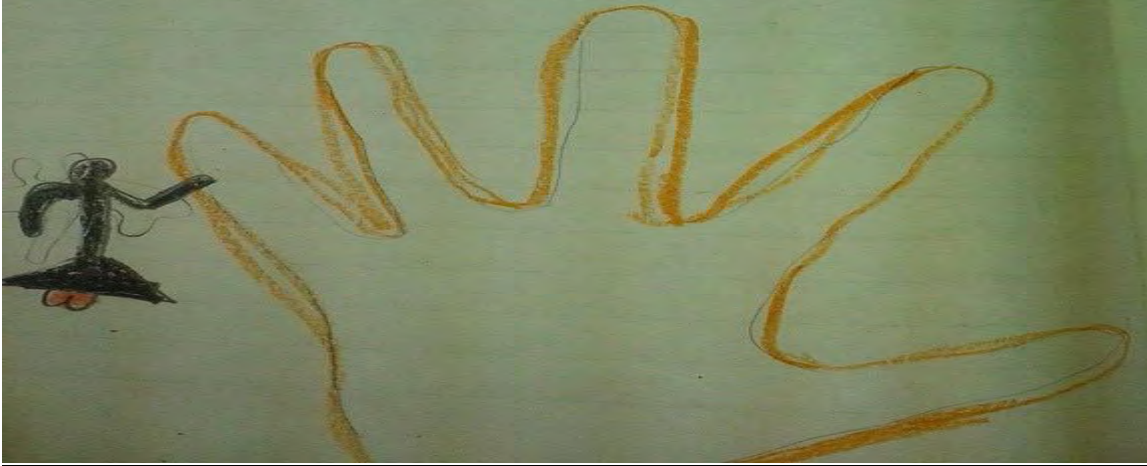
NEOLITICO

(24/2/15) "Edad de piedra Pulida"

- ① Des de la 2na etapa de la prehistòria
- ② - Feien gerumenter mer e
- ③ - Se feien la rocapells ^{cells} ^{ma}
- ④ - Sabien fer soc.
- ⑤ - Sabien fer ceràmica.
- ⑥ - Sabien Polir Pedres
- ⑦ M'engien vegetals i car
- ⑧ - Son mer artistes
- ⑨
- ⑩

Els primers d'art van ser
 realitzades fa 30.000 anys durant
 l'última glaciació.
 Els homes del Paleolític pintaven a
 les parets i sostres de les coves.
 Representaven animals que regula-
 ment eren els animals que anaven
 a caçar. Les pintures més importants
 es troben a Altamira (Espanya)
 i Lascaux (França).
 Durant el Neolític les pintures apareixen
 tant a l'interior de les coves.
 Les figures representen majorment
 representen escenes de caça i
 sostres de les coves. Representaven
 animals que s'hi dançen.
 Una de les més importants es troba
 a la Valltorta (cartella).
 Els artistes feien els colors a pa

de minerals i productes natura-
 ls: el roig el feien amb
 minerals de ferro o sang,
 el negre amb carbó de fusta,
 barrejaven això pigment
 greix d'animals sent una part
 amb la que pintaven.
 Per a pintar utilitzaven els
 plomes d'orell, les tortes.

EDAT DELS METALLS

Aquesta és l'última etapa de la Prehistòria. Es situa aproximadament, entre
 l'any 6.000 o 4.000 a.C. Segons la zona estudiada.
 Els homes necessiten un material més fort i resistent que la pedra i els ossos
 per fabricar les seues ferramentes i armes, aquest material és el metall.
 primer van utilitzar el coure, després el bronze i per últim el ferro.
 El coure era fàcil de trobar a la superfície de la terra, juntament amb altres
 minerals. Es pensa que en algun moment deguen observar, casualment, com
 el coure al foc, el resultat era un material més dur.
 es ferramentes per a treballar la terra ajuden a desenvolupar l'agricultura.
 també feien collars i armes com espases i llances.

Aquesta època els poblats van créixer i es van convertir en ciutats
 i ciutats, que estaven rodejades de muralles per a facilitar la seua defensa.
 Els habitants d'aquestes ciutats es van organitzar baix l'autoritat d'un cap.

Les persones que van viure en aquesta època van construir monuments
 de grans pedres anomenades megalítics. Hi ha diferents classes de
 monuments megalítics: menhirs i dolmens.

Es van aparèixer noves tècniques de fer ceràmica.

- 1 - ordena de més antic a més recent
- Antecessors - Homo habilis - Neandertal - Cromanyó
- 1 - Australopitècids
 - 2 - Homo habilis
 - 3 - Antecessors
 - 4 - Neandertal
 - 5 - Cromanyó
 - 6 - Homo Sapiens Sapiens

EDAD DELS METALLS

- ① Última etapa de la prehistòria
- ② Utilitzen palau i pedres i metall. Ferrament
- ③ Xarxes ciutats modelades de ralles per a facilitar la ramada
- ④ monuments irregulars i monumentals com tants amb grans pedres
- ⑤ monuments i menjars i dolmens
- ⑥